

STÅNGBY NYHETER.

En nyhetstidning för framtidens stad. Nummer 2, april 1990. Årgång 2.

Varför kämpa emot naturen när det finns träd som har en smal och samlad krona? Våra städer förtätas och det fria utrymmet på gator och platser blir mindre. Trängseln ökar såväl ovan som under mark. Bredkroniga träd ställer därför ofta till problem för både fastigheter och för trafiken. Visserligen kan det åtgärdas med regelbundet återkommande beskärningsinsatser. Tyvärr sker det allt för sällan. Ofta tycker man det blir för dyrt och andra åtgärder prioriteras istället.

Det intressanta med dessa träd är att de också har ett begränsat rotsystem i jämförelse med de bredkronigare träden. Detta är viktigt att känna till, när man sett det begränsade livsutrymme som står till rötternas förfogande i de flesta av våra tätorter. Det finns många smalkroniga träd att välja på, även för nordsvenska förhållanden. Så snart efterfrågan ökar torde det på ganska kort tid finnas tillgång till lämpliga kvaliteter och mängder.

Lönnen är intressant

Inom lönnsläktet finner vi några intressanta sorter. *Acer platanoides* 'Columnaris' och *Acer platanoides* 'Olmsted' är två smalkroniga skogslönnar. Den mest extrema smalväxande skogslönnen växer i Gävle. Tyvärr har ännu ingen förökat den, men jag har förhoppningar om att den snart kommer i handeln. *Carpinus betulus* 'Fastigiata', pelaravenbok, är ett utmärkt skötselintensivt gatuträd. Eftersom kronan med åren blir spetsigt äggrund, bör trädet stammas upp till en höjd av minst två meter. Den smalkroniga *Fagus silvatica* 'Dawyck' skulle mycket väl kunna användas som stadsträd i trånga utrymmen. Bok är kanske ett ovanligt gatuträd hos oss, men i Vancouver används den europeiska boken ganska ofta för detta ändamål.

SMALA TRÄD

Av Klaus Vollbrecht

Sorbus aucuparia 'Fastigiata', ett av våra smalaste och bästa stadsträd.

Asksläktet bjuder på en mycket intressant nyhet för södra delarna av landet, nämligen *Fraxinus ornus* 'Obelisk'.

Gingo bra gatuträd

Gingo biloba har länge använts som gatuträd på kontinenten, i Asien och i USA. Den smalkroniga klonen 'Tremonia' bör komma till användning i södra Sverige. En 12 meter hög gingo av denna klon blir inte bredare än 0,8 meter!

Bland popplarna finns två som är smala, *Populus nigra* 'Vereeken' och den extremt smala *Populus tremula* 'Erecta'. Popplar är relativt kortlivade, men uppnår istället snabbt betydande höjder. Dessutom har de små anspråk på sin ståndort.

Träd som blommar

Bland de blommande träden kan nämnas *Prunus x hillieri* 'Spire' och *P. serrulata* 'Amanogava' (ympas på hög stam av *P. avium*). Pyramideken har länge använts som ett smalkronigt gatuträd. Pelareken, *Quercus robur* 'Fastigiata' är ingalunda homogen som sort. Det finns åtminstone fem olika typer av den. Endast smalkroniga, vegetativt förökade träd med upprättstående grenar bör komma till användning. Numera finns det även pelarekar som är uppstammade till en höjd av 2-2,5 meter. Dessa är lämpliga för trånga gaturum. Eken med sin tolerans mot dålig stadsmiljö och vägsalt gör den populär som gatuträd.

Gatuträd för framtiden

Inom ronn- och oxelsläktena hittar vi några mycket värdefulla smalkroniga sorter. *Sorbus aucuparia* 'Fastigiata', pelarronn är mycket hårdig även i Norrland. *Sorbus x thuringiaca* 'Fastigiata' får med tiden en äggformig krona. Trädet är hårdigt upp till zon VI. En intressant nykomling i *Sorbus*-sortimentet är silveroxeln, *Sorbus incana*. Trädet har ett kompakt, pelarformigt växtsätt.

Ovan beskrivna sortiment visar, att det finns en hel del smalkroniga träd för olika växtplatser. Det är bara att välja!